

Valtiovarainministeriön lausuntopyyntö asetuksesta rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisessä annetussa laissa tarkoitetusta vähäisestä taloudellisesta toiminnasta

Viittaamme Finanssivalvonnalle 19.7.2017 lähetettyyn lausuntopyyntöön, joka koskee luonnosta valtiovarainministeriön asetukseksi rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetussa laissa (444/2017, rahanpesulaki) tarkoitetusta vähäisestä taloudellisesta toiminnasta.

Finanssivalvonnan näkemyksen mukaan valtiovarainministeriön valmistelemissa asetuseräluonnoksissa on lähtökohtaisesti otettu huomioon olennaiset tekijät laissa tarkoitetun vähäisen toiminnan määrittämiseksi. Finanssivalvonta haluaa kuitenkin kiinnittää ministeriön huomiota seuraaviin seikkoihin asetuksesta annettavassa.

Taustamuistio

1. Tausta

Finanssivalvonnan näkemyksen mukaan asetuksen taustamuistiossa kohdassa "Tausta" olisi hyvä kertoa lyhyesti, mitä ja miten rahanpesulain sääntelyä asetuksella halutaan täsmentää. Kyseessä on siis kansallisten raja-arvojen määrittäminen tilanteelle, jossa rahanpesulain soveltamisalan piiriin kuuluva taloudellinen toiminta on niin vähäistä sekä absoluuttisina lukuina että liiketoimien lukumäärällä mitattuna, että toiminnan voidaan katsoa olevan rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riskin näkökulmasta vähäistä.

2. Asetus

Finanssivalvonnan näkemyksen mukaan olisi hyvä, jos muistiossa tuotaisiin esille lyhyesti se, että puhuttaessa taloudellisesta toiminnasta tarkoitetaan sellaista taloudellista toimintaa, jonka harjoittaminen lähtökohtaisesti kuuluu rahanpesulain soveltamisen piiriin.

Asetuseräluonnoksen 2 §:ssä määritellään toiminnan vähäisyys. Asetuseräluonnoksessa on vähäiseksi määritelty taloudellinen toiminta, kun asiakkaan liiketoimen tai toisiinsa kytkeytyvien liiketoimien suuruus on yhteensä 1000 euroa tilikauden aikana. Asiakassuhteen pysyvyydellä ei asetuseräluonnoksen mukaan ole merkitystä. Luonnoksen mukaan taloudellista toimintaa harjoittavan on itse arvioitava ennen tilikauden alkua, ylittääkö sen rahanpesulain soveltamisalan piiriin kuuluva taloudellinen toiminta 1000 euron kynnyksen.

Finanssivalvonnan näkemyksen mukaan käytännön tulkintatyössä haasteellisiksi muodostuisivat seuraavat asetuseräluonnoksen 2 §:ssä ehdotetut muotoilut.

8.9.2017

FIVA/20/01.01.00/2017

Julkinen

Neljännessä rahanpesudirektiivissä säädetään, että taloudellisen toiminnan vähäisyyttä on mitattava sekä absoluuttisina lukuina (kokonaisliikevaihto) että liiketoimien (asiakasta ja yksittäistä liiketoimea kohde) perusteella. Asetusehdotuksen 2 §:n 1 momentissa jää nyt epäselväksi, miten toisistaan eroavat asiakassuhteessa tehty 1000 euron liiketoimi ja kokonaisliiketoiminnalle asetettu vuosittainen 1000 euron raja. Finanssivalvonnan näkemyksen mukaan tätä ajattelua olisi syytä selventää momentissa.

Ehdotuksessa jää myös epäselväksi, miten kyseessä olevaa taloudellista toimintaa harjoittavan tahon tulisi toimia, jos se ennen tilikauden alkamista havaitsee, että sen liiketoiminta tulee ylittämään vähäisen liiketoiminnan kriteerit tai se vastaavasti tilikauden aikana havaitsee em. asian.

Taustamuistion asetusta käsittelevässä viimeisessä kappaleessa pohditaan asiakassuhteen luonnetta, jossa tuodaan esille, että vähäistä taloudellista toimintaa arvioitaessa ei asiakassuhteen pysyvyydellä ole merkitystä. Kohdassa ennakoidaan puheena olevien asiakassuhteiden olevan todennäköisesti pysyviä. Finanssivalvonnan näkemyksen mukaan käytännön toimijoita auttaisi suuresti, jossa tässä olisi avattu esimerkein, millaisilla toimialoilla kyseessä olevaa toimintaa yleensä esiintyy. Muutoinkin esimerkit niistä käytännön liiketoiminnan harjoittajista, joita asetus tulee koskemaan, avaisivat asetuksen ymmärrettävyyttä.

FINANSSIVALVONTA

Markku Koponen
toimistopäällikkö

Maarit Pihkala
johtava lakimies